

Indenrigsministeren: Efter Hans Majestæt Kongens Befaling har jeg den Ære at forelægge for Thinget „Forslag til Lov om det offentlige Fattigvæsen.“ Det ærede Thing vil ikke være ubekendt med dette Lovforslag, idet et Forslag om samme Materie var til Behandling her i Thinget forrige Aar. Der er blevet foretaget enkelte Forandringer i Forslaget, saaledes at det nu ikke foreligger ganske i samme Skikkelse som tidligere; jeg skal blandt saadanne henvise til Betingelserne for Erhvervelse af Forsørgelse og Forbedlingen af saadanne Udgifter, der ikke kunne paalægges en enkelt Kommune. Jeg skal imidlertid afholde mig fra i Detaillerne at omtale et saa umfangsrigt Forslag som dette, idet jeg skal henvise til Motiverne, der her ere forelagte i en ikke ubetydelig videre Skikkelse end den, i hvilken de tidligere have været forelagte, da man hidtil har indskrænket sig til at henvise til den Betænkning, der var afgiven af en dærom af Regjeringen nedsat Kommission, og til de Bemærkninger, som man har fundet nødvendige til at oplyse saadanne Forandringer, der vare gjorte i det oprindelige Forslag ved dets Behandling i Landstinget. Kun et enkelt Parti af dette Lovforslag tror jeg det rigtigst fra at henlede Opmærksomheden paa. Det er de i Kapitel 8 omhandlede enkelte Tilfælde, i hvilke det efter min Mening maa findes rigtig, at Meddelelsen af en offentlig Understøttelse ikke medfører de almindelige Virkninger, som omtales i Grundlovens §§ 30 og 31. Det ærede Thing vil jo erindre, at ifølge de to nævnte Paragrafer i Grundloven er det en Betingelse for Valgret og Valgbarhed, at Bedkommende ikke har modtaget Fattigunderstøttelse, med mindre denne Understøttelse er eftergivet eller refunderet. Ifølge denne Grundlovsbestemmelse er det altsaa givet, at naar en Understøttelse fra det Offentliges Side fremtræder med Karakteren af Fattigunderstøttelse, saa maa den ifølge Grundloven have den Følge, at Bedkommende derved taber sine politiske Rettigheder. Men ligesom vor Lovgivning allerede kjender et andet Tilfælde, hvor en Understøttelse, modtagen af det Offentlige, ikke medfører Tabet af politiske Rettigheder, saaledes har jeg troet, at man vil kunne gaa noget videre i den Henseende, idet man maa erkjende, at hvor det Offentlige i enkelte Tilfælde træder op med Hjælp, maa denne mere anses som en Støtte for Selvhjælpen end som en Overtagelse af en Person's Forsørgelse i saadanne Tilfælde, hvor han ikke selv kan forsyge sig og Sine. Naar nemlig den Bedkommende i sine kraftige Aar har sørget for at skaffe sig en Alverdensforsørgelse til den Tid, da Kræfterne svigte ham, eller naar en Familiefader har sørget for ved at sætte i en Sygekasse eller ved Indskud i en Sparekasse at have en Hjælp for saadanne Tilfælde, hvor hans Kræfter maa antages at være utilstrækkelige til, at han kan underholde sig og Sine, forekommer det mig, at den Mand,

der har handlet saaledes, har lagt for Dagen, at han har Villie til at soutenere og opretholde sin Selvstændighed, og at han har Villie til ikke at blive afhængig af sine Næbborgere. Jeg finder derfor, at, hvor det Offentlige i saadanne Tilfælde desuagtet bliver nødt til at gjøre Tilskud til hans eller hans Families Underhold, skal Opgivelsen af hans politiske Rettigheder dog ikke derfor kræves som Bederlag for Hjælpen. Dette forekommer mig at være en Indrømmelse, der bør gjøres, og en Indrømmelse, som ikke kommer i Strid med Grundlovens Bestemmelser paa dette Omraade. Det af mig tidligere nævnte Tilfælde, hvor Lovgivningen allerede kjender, at en af det Offentlige givne Understøttelse ikke medfører, at Bedkommende taber sine politiske Rettigheder, er som bekendt Loven af 12te Marts 1864 om den Understøttelse, der ydes Familier, tilhørende Personer, der udkommanderes i Krig. Dette Tilfælde er selvfølgelig medtaget i det Kapitel, som omhandler de Tilfælde, hvor en af det Offentlige meddeelt Understøttelse ikke medfører Tab af politiske Rettigheder. — Med disse saa Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale dette Lovforslag til det høie Things Belvikke. Det er jo 3 Aar siden, at dette Forslag først blev taget under Behandling af Folkerepresentationen, og man maa saaledes meget ønske at se dette vigtige Arbejde afsluttet ved Thingets gode Medvirkning.

Det næste Forslag, som jeg har den Ære at forelægge for det høie Thing, er „Forslag til Lov om forskjelligte Sernbaneanlæg paa Sjælland“. De Anlæg, hvorom der er Tale, er en Bane fra den østlige Del af Rjøbenhavn til Hellerup eller til et andet Punkt af Nordbanen, samt et Dobbeltspor paa Banen mellem Hellerup og Klampenborg, og en Bane fra Rjøbenhavns Banegaard, som fører over Besterbro gennem de nye Gader, der agtes anlagte Syd for Besterbro ad Christiansgade over Børsgraven til et Punkt i Nærheden af Nyhavn, saa at Sernbanen fører langs Kaien ved Havnegade. Thinget vil erindre, at disse Linier have været indeholdte i det Lovforslag om Sernbaneanlæg, der forrige Aar var til Behandling i Thinget. Disse Forslag om nye Linier ville saaledes ikke være det ærede Thing ubekendte, og idet jeg hengiver mig til det Haab, at der ikke vil være meget delte Meninger om Liniernes Hensigtsmæssighed, tillader jeg mig at henvise til Motiverne og at anbefale Forslaget til Thingets Belvikke.

Det tredje Forslag er „Forslag til Lov om Udfærdigelse af reglementariske Bestemmelser for Benyttelsen af Havne og Landingsbroer“. Forrige Aar blev der af Regjeringen forelagt et Lovforslag om Udfærdigelse af reglementariske Bestemmelser for Benyttelsen af Havne. Det blev behandlet i Landstinget, var ogsaa til Behandling i Folkethinget og kom her til 3die Behandling; men paa Grund